

**Kamu Düzenleme Kalitesi ve
Yaşam Düzeyi:
Yöntembilimsel Bir Not**

**Ersin Kalayciaoğlu
Sabancı Üniversitesi**

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Geçtiğimiz yıl (2015) Düzenleyici Politikalar ve Yönetişim Göstergeleri (iREG) adıyla anılan ve üç temel düzenleyici işleve odaklanan bir OECD alışması yayınlanmıştır. 2014 sonu itibarıyla Paydaş Angajmanı / katılımı (*stakeholder engagement*), Düzenleyici Etki Değerlendirmesi (RIA) ve Uygulama Sonrası Değerlendirmeden (*ex post evaluation*) oluşan üç düzenleme etkinliği alanında 34 OECD ülkesinin bir karşılaştırması yapılmış ve yayınlanmıştır.
- Burada OECD 2015 çalışmasının esaslarını ve bulgularının hem kamu politikaları hem de sosyal bilim açısından kullanımına olan katkılarını daha yakından ele alacağız.
- Burada yapacağımız çözümlenme Arndt, C., A. Custance Baker, T. Querbach ve R. Schultz (2015), “2015 Indicators of Regulatory Policy and Governance: Design, Methodology and Key Results”, *OECD Regulatory Policy Working Papers*, No. 1, OECD Publishing, Paris raporunun sağladığı bilgi ve içerikle sadece Türkiye kapsamında ele alınacaktır.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Düzenleme Etki Değerlendirmesi (RIA)
- Gerek birincil yasalar, gerek ikincil düzenlemeler açısından bakıldığında, RIA göstergelerinde, Türkiye, Şili, Portekiz, İsrail ve Norveç'in önünde 34 OECD  lkesi arasında sondan beşinci konumdadır.
- RIA göstergelerinde dikkati çeken veriler birincil yasa yapımında Meclis etkinliğine ilişkin olanlarıdır. Veriler Türkiye'de Meclis'in birincil yasalar üzerindeki etkisinin 2011 yılında %6.6'dan 2012 yılında %45.6'ya fırladığı ve 2013'teyse %26.3'e indiğidir.
- 2002 – 2010 arasında hiçbir KHK yayınlanmazken, h k met (yürütme) tarafından, bir kısmı da vergi kanunlarında değişiklik içeren, 35 adet kanun hükmünde kararname (KHK), Meclis kendi çoğunluğunun denetiminde ve sorunsuz çalışma halindeyken, 2011 yılında çıkartılmıştır.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- 2012 ve sonrasında KHK yayınlama uygulamasına yine ara verilmiş gibi görünürken bu kez 2014'ten itibaren torba kanun yoluyla saydamlığı da ortadan kaldıracak biçimde bir kanun taslak veya tasarısının içinde pek çok ve ilintisiz yasada değişiklik yapılmaya başlandığı göze çarpmaktadır. 2014'ten 26 Nisan 2016 tarihine kadar toplam 64 adet torba kanun yayınlanmıştır. 1 Ocak 2000 ile 2 Mayıs 2016 arasında 179 tane yayınlanan torba kanununun 12 tanesi 2000 – 2002 yıllarında yayınlanmış olup geri kalanı 2003 – 2016 arasında yayınlanmıştır. Bu yasaların %36'sı 2011 – 2016 yılları arasında yapılmıştır.
- Ekonomik etki hesaplamaları ve bunların bütçelemede ve maliyet hesaplarındaki rolleri daha düzgün hesaplanabilir bir içerikte olmakla birlikte, 2012 yılından itibaren Sayıştay raporlarının normaldeki 400 sayfa civarı olan kapsamdan birkaç sayfalık özetlere dönüşmesi Meclis'te ve kamuoyunda tartışmalara neden olmuştur. Son dört yıldır Sayıştay'ın raporları Meclis komisyonlarına her geldiğinde kapsamı, boyutu ve gerçekle ilişkileri 2012'ye kadar rastlanmayan kadar büyük bir gerilim ve tartışma konusu haline almıştır.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

•Bu dönem birincil yasalar üzerinde Meclis etkinliğinin azaldığı bir dönem görüntüsündedir, oysa OECD raporu bunun tam tersini ileri sürmektedir. Bu çelişkinin nereden kaynaklandığı açıklanmaya muhtamış gibi görünmektedir.

•İkincil d zenlemlerde de durum çok farklı değildir. Düzenlemelerin evre etkileri konusunda evre Etki Değerlendirme (ED) uygulaması mevzuata 1993'te girmiş olmasına karşın 2002'de yapılan bir saptamada belirtildiği gibi bu raporların düzenlenmesine gösterilen duyarlılık ve bu süreçte paydaş katılımı sorunlu olmaya devam etmiştir. Hal böyle iken bir OECD'nin sorduğu sorulara verilen düzenlemenin evre etkisinin hesaplanmakta olduğu yanıtının içeriğini de daha etraflı araştırmak gereklidir. Bu durumda sadece birincil yasalar değil, aynı zamanda ikincil düzenlemelerin uygulanmasında da bazı sorunlar varmış ama bunlar OECD raporuna hiç yansımamış gibi görünmektedir.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Düzenlemelerde Paydaş Katılımı (*Stakeholder Engagement*)
- Raporda OECD  lkelerinin çoğunda paydaş katılımı bileşik (*composite*) göstergelerinin paydaş katılımı uygulamalarını sistematik olarak yaptıkları ve yeni düzenlemelerin yapımı aşamasında paydaşlarla görüştükleri ve onlara akıl danıştıkları (*consult*) gösterdiği sonucuna varılmıştır.
- Üstelik, bu raporda birincil yasaların yapılmasında paydaş katılımı başlıklı izelge 5'te sunulan verilere göre Türkiye OECD  lkeleri ortalaması düzeyinde olup İsveç ve Norveç'in arasında yer almaktadır. Aynı raporun ikincil düzenlemelerin yapımında paydaş katılımı başlıklı izelge 6'daki verilere göre Türkiye yine OECD  lkeleri ortalamasına yakın olan Japonya ve Almanya'nın üzerinde ve Belçika ve Finlandiya'nın hemen gerisinde yer almaktadır.
- Bu veriler açısından bakıldığında Türkiye'nin hem paydaş katılımında saydamlığa  zen gösterdiği hem paydaş katılımında gözetim ve kalite kontrolüne duyarlı olduğu rapor edilmiştir.
- Oysa, siyasal katılma araştırmalarının verilerine baktığımızda bu görüntüyü destekleyen mahiyette hiçbir bulguya rastlamıyoruz (bakınız Tablo 1).

Tablo1: Olağan Siyasal Katılma (Sıklık Dağılımı- %)

Yıllar >	2002*				2014*			
	Hayır	Evet	B/CY**	Toplam	Hayır	Evet	B/CY**	Toplam
Etkinlikler								
3 Kasım 2002'deki seçimlerde oy verecek	5,3	92,8	1,9	100				
30 Mart 2014'teki seçimlerde oy verecek					2,6	77,6	19,8	100
Milletvekillerine başvuruda bulunmuş	95,0	5,0	0,0	100	95,5	3,5	1,0	100
Ankara'daki hükümete başvuruda bulunmuş	97,4	2,6	0,0	100	95,4	3,5	1,1	100
Vali'ye başvuruda bulunmuş	96,6	3,4	0,0	100	91,8	7,1	1,0	100
Kaymakam'a başvuruda bulunmuş	95,5	4,5	0,0	100	89,4	9,3	1,3	100
Belediye Başkanı'na başvuruda bulunmuş	91,1	8,9	0,0	100	86,1	13,0	0,9	100
Yaşadığı yere özgü bir kamusal sorunu çözmek için yapılan toplantıya katılmış	83,8	16,2	0,0	100	79,6	14,1	6,3	100
Bir aday veya partiye oy vermesi için başkalarını ikna etmeye çalışmış	70,0	27,8	2,2	100	--	--	--	--
Seçim kampanyasında parti posterleri, ilan vb. diğer materyalleri dağıtmış	92,5	7,5	0,0	100	--	--	--	--
Bir siyasal parti veya adayın seçim kampanyasıyla ilgili toplantılarına, miting ve gösteri yürüyüşlerine katılmış	83,6	16,4	0,0	100	--	--	--	--
Bir aday veya siyasal partiye maddi destek olacak bağışta bulunmuş	97,1	2,9	0,0	100	--	--	--	--

Not: * 2002 için Örneklem (n) =1984, * 2014 için Örneklem (n) = 1666,

** Bilmiyor / Cevap Yok.

(--) İlgili saha araştırmasında sorulmadığı için bilgi içermemektedir.

Kaynak: Ersin Kalaycıoğlu, "Siyasal Kültür ve Siyasal Katılma" Mehmet Kabasakal (der.) 21. *Yüzyılda Türkiye Siyasetinin Sorunları*, (İstanbul: Okan Üniversitesi Yayınları, Basım Halinde): Bölüm 7'den alınmıştır. 2002 Tablo değerleri 2002 Türkiye Seçim Araştırması'nın verileridir, bkz. Çarkoğlu and Kalaycıoğlu, 2007. 2014 Tablo değerleri ISSP – 2013 Milliyetçilik – Türkiye (İstanbul: Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi, Raporları) ulusal saha araştırmasından alınmıştır.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Türkiye'deki bireylerle h k met arasındaki iliŐki, ister bireysel ister örgütlü çıkar grupları aracılığıyla olsun, fevkalade düşük düzeydedir. Siyasal katılma çok geniŐ halk kitleleri (% 85-90 civarı) için sadece seçimden seçime oy vermekten ibarettir. DernekleŐme olgusu da Türkiye'de 1990'da ilk dalgası yapılan Dünya Değerler Araştırması (WVS) araŐtırmasının saptamasından beri yapılan her araŐtırmada %10'dan daha düşük bir düzeyde bulunmuŐtur.
- 2015 baŐında yayınlanan Türkiye'de vatandaşlık içerikli bir çalıŐmada “Türkiye'de toplumsal ve siyasal birliklere, gönüllü kuruluş ve derneklere  ye olup onlarda faal olan seçmen yaŐındaki nüfus sadece tüm seçmen yaŐındaki nüfusun % 4 - %8'i arasında bir yerde dururken, hiç  ye olmayan denek oranı ise % 90 civarındadır. Bu durumda Türkiye'de vatandaşların toplumsal sermayesinin sosyal ağlar ve temas dayalı ortaklıklar oluŐturma boyutunun oldukça düşük düzeyde olduğunu kabul etmek gerekecektir” sonucuna varılmaktadır.
- Aynı araŐtırmada “siyasal katılma olgusuna daha yakından bakıldığında, ... Özellikle ABD, Britanya, İsviçre, İskandinav  lkeleri v.b. yerleŐik demokrasilerden çok farklı olarak Türkiye'de doğrudan ve olađandıŐ katılma içeriğini belirleyen toplu dilekçe vermek, toplantı ve gösteriye katılmak gibi protesto içerikli katılma eğilimi fevkalade düŐüktür. Kamu yetkilileri ile temas gibi olağan siyasal katılma türünden etkinlikler içinde de yer almaktan çekinen çok geniŐ bir kitleye sahip olan Türkiye'de yukarıda sayılan tutumlarla uyumlu olarak gerçekleŐtiđi düŐünülebilecek olan tek davranıŐın sandık başına gitme olduğunu söyleyebiliriz” denilmektedir (bakınız Tablo 2).

Tablo 2: Türkiye’de Gönüllü Dernek, Sendika, Kulüp veya Kuruluş Üyeliği

Gönüllü Kuruluş >	Siyasal Parti	Sendika, iş veya meslek kuruluşu / derneği	Dini Kuruluş veya Dernek	Spor, boş zaman değerlendirme, kültür kuruluşu veya derneği	Diğer bir Gönüllü Kuruluş
Etkinlik Türü	Yüzde	Yüzde	Yüzde	Yüzde	Yüzde
Üyeyim ve faal olarak katılıyorum	6,0	1,8	1,3	3,2	2,2
Üyeyim ama faal değilim	5,5	4,0	2,3	2,3	2,4
Eskiden üyeydim artık üye değilim	4,7	4,8	3,8	6,3	4,0
Hiç üye olmadım	82,3	87,4	90,5	86,3	89,0
Seçemiyor	,1	,2	,2	,2	,3
"Bilmiyor/cevap yok	1,4	1,7	1,9	1,7	1,8
Toplam Gözlem Sayısı = 1509	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

•Burada  l ulen nedir? Paydaş katılımı mı, ahbap,  avuşlarla siyasal karar alıcılar arasındaki ilişkiler (*cronyism*) mi? Bu yanıtların konusu olan “paydaşlar” kimdir? Bunların sayısı nedir? Sivil toplum kuruluşlarındaki üye sayıları ne kadardır? v.b. sorular OECD tarafından toplanmadıktan sonra bir tipik ölüm geçerliliği sorunu ile karşı karşıya olduğumuz şüphesini gidermek zordur.

•Uygulama Sonrası Değerlendirme (*ex post evaluation*)

•Uygulama sonrası değerlendirme yöntemi puanı 0,00, uygulama sonrası değerlendirmenin sistematik olarak yapılması puanı 0,03, uygulama sonrası gözden geçirme ve kalite kontrolü puanı 0,00 ve uygulama sonrası değerlendirmede saydamlık puanı 0,33’tür. Bu puanlar en yüksek puanın 1,00 ve en düşük puanın ise 0,00 olduğu bir cetvel üzerinden hesaplanmıştır.

•Bu göstergelere göre gerek birincil yasalar gerek ikincil düzenlemeler konusunda uygulama sonrası gözden geçirme ve kalite kontrolü etkinliklerinin Türkiye’de siyasal karar alıcılar tarafından hiç yapılmadığı görülmektedir.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Bunun bir istisnası vardır o da uygulama sonrası değerlendirmede saydamlık puanı olan 0,33 / 1,00'dir ve Türkiye'de siyasal sistemin kamu düzenlemelerinin etkilerinde saydamlık düzeyinin dikkate alınabilecek bir yükseklikte olduğuna işaret etmektedir.
- Tüm 34 OECD  lkeleri ele alındığında birincil yasalar için saydamlık gösterge puanlarının ortalama değeri 0,60 / 1,00 olup, standart sapması da 0,29 mertebesindedir. İkincil düzenlemeler için de bu ortalama 0,57 / 1,00 olup, standart sapması da 0,30 düzeyindedir. Türkiye'nin uygulama sonrası etkinin saydamlığındaki puanı olan 0,33 birincil yasalar konusunda ortalamanın bir standart sapma kadar altında, ikincil düzenlemeler konusunda da bir standart sapmadan daha fazla altında olup oldukça düşük düzeydedir.
- Burada da dikkat edilecek olan husus düzenlemelerin uygulama sonrası etkilerinin saydamlığı konusunda kamusal tepkilerin idareye ulaşması için elektronik iletişimin mevcudiyeti, halkın tepkilerini ve görüşlerini iletebileceği bir kamu denetçiliği kurumunun (Ombudsman) varlığı, yahut kamu görüş, talep, tepki veya geri bilgilendirmelerinin (*feed-back*) yapılabilen bir dilekçe verme uygulamasının veya idari yargının mevcut olup olmadığı sorulmuştur.
- Bu soruların hepsinin yanıtı Türkiye için olumlu olup, burada sorulan sorulara yüksek puanlar verildiğinden Türkiye'nin kamu düzenlemelerinin uygulamaları sonrasında değerlendirmelerin saydamlığının, bu husustaki diğer değerlendirmelere oranla çok yüksek çıkması söz konusu olmuştur (bakınız Tablo 3 – 6).

Tablo 3: Görüş ve Fikirlerini ifade etmek için medya ile temas ve medyada yer almak

Yanıtlar	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamlı Yüzde
Geçtiğimiz yıl yaptım	25	1,7	1,7	1,7
Geçen yılda olmasa bile daha önceki yıllarda yaptım	21	1,4	1,5	3,2
Yapmadım ama yapabilirim	273	18,1	18,7	21,8
Yapmadım ve hiçbir şekilde yapmam	1144	75,8	78,2	100,0
Bilmiyor/ Cevap Yok/Seçemiyor	45	3,0		
Toplam Gözlem	1509	100,0		

Kaynak: ISSP 2014 – Türkiye Saha Araştırması (Şubat – Nisan 2015)

Tablo 4: Siyasi görüş ve fikirlerini internette dile getirmek

Yanıtlar	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamlı Yüzde
Geçtiğimiz yıl yaptım	57	3,8	3,9	3,9
Geçen yılda olmasa bile daha önceki yıllarda yaptım	48	3,2	3,3	7,2
Yapmadım ama yapabilirim	243	16,1	16,6	23,8
Yapmadım ve hiçbir şekilde yapmam	1117	74,1	76,2	100,0
Bilmiyor/ Cevap Yok /Seçemiyor	44	2,8		
Toplam Gözlem	1509	100,0		

Kaynak: ISSP 2014 – Türkiye Saha Araştırması (Şubat – Nisan 2015)

Tablo 5. Adil olmadığını ya da zararlı olduğunu düşündüğü bir kanunu, tek başına veya başkalarıyla birlikte hareket ederek değiştirmek olasılığı nedir?

Yanıtlar	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamlı Yüzde
Çok muhtemel	204	13,5	14,8	14,8
Oldukça muhtemel	305	20,2	22,1	36,9
Pek muhtemel değil	496	32,9	36,0	73,0
Hiç muhtemel değil	372	24,7	27,0	100,0
Total	1378	91,3	100,0	
Seçemiyor / Bilmiyor / Cevap Yok	131	8,7		
Toplam Gözlem	1509	100,0		

Kaynak: ISSP 2014 – Türkiye Saha Araştırması (Şubat – Nisan 2015)

Tablo 6: Böyle bir çaba sarf etmeniz, TBMM'nin sizin taleplerinize ciddi şekilde eğilmesi ne kadar muhtemeldir diye düşünüyorsunuz?

Yanıtlar	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Toplamlı Yüzde
Çok muhtemel	74	4,9	5,5	5,5
Oldukça muhtemel	213	14,1	15,8	21,3
Pek muhtemel değil	561	37,2	41,5	62,8
Hiç muhtemel değil	503	33,3	37,2	100,0
Seçemiyor / Bilmiyor / Cevap Yok	158	10,5		
Toplam Gözlem	1509	100,0		

Kaynak: ISSP 2014 – Türkiye Saha Araştırması (Şubat – Nisan 2015)

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Burada ilginç olan siyasal katılma, seçimlere katılma dışında oldukça seyrek ve az sayıda birey tarafından tekil veya grup etkinliği olarak yapıldığı halde siyasal etkinlik duygusunun, isterse adil olmadığını düşündüğü bir yasayı değiştirebileceği duygusuna / varsayımına sahip olanların, dünyadaki birçok ülkeden pek de farklı olmayan bir oranda olmasıdır. Bu da seçmen yaşındaki nüfusun fiilen daha etkili olma ve siyasal kararlarda daha fazla yer alma veya kendi kendisini yönetme konusuna y nelmemekle birlikte, siyasal ortamdan tatmin olmuş durumda olan %35 -40 civarında bir azınlığın olduğuna işaret etmektedir.
- Eğer kamu politikaları ve düzenlemelerinin etkilerini saptamak için OECD'nin çalışmalarına katkıda bulunulacaksa, hem burada hiç yapılmayan etkinlikler üzerinde çalışma başlatmak, hem de seçmenin yapılan düzenlemeler konusunda gerçekten bilgilenip bilgilenmediğini saptamak gereklidir. Devlet İstatistik Kurumu ve Kalkınma Bakanlığı bu hususta OECD göstergelerine yarayacağı gibi iyi yönetişime dayalı h k met edebilmeyi de mümkün kılan girişimlerde bulunacak verileri üretecek kaynaklara sahiptir. Ancak, seçmenden bu tür bir talep gelmediği halde bu yola girilip girilmeyeceğini ancak zaman gösterecektir.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

•SONUÇ

- Bu bulgulara göre düzenleyici etki değerlendirmeleri sıralamalarında birincil yasa düzenlemelerinde Şili en düşük, Birleşik Krallık en yüksek puanları almış bulunmaktadır. Türkiye ise bu sıralamalarda en sondan beşinci sırada (29/34) yer almaktadır. İkincil düzenlemeler sıralamasında İzlanda en düşük, Birleşik Krallık en yüksek puanı almış ve Türkiye bir sıra daha gerileyerek sondan dördüncü (30/34) sırada yer almıştır. Burada dikkat edilecek olan bir ayrıntı Türkiye'nin puanları içinde saydamlığın görece olarak yüksek olması ve dolayısıyla ağır basmasıdır.
- Yasa ve yönetmelik düzenlemelerinin Meclis ve Bakanlık web sitelerinde yer alıyor olması ve kamunun bunlara ulaşabiliyor olması saydamlık ölçüsü olarak kullanılmıştır. Burada gerçekten bu kaynağa ulaşan, onu kullanarak tepki veren ve kaale alınan "kamu" nun ne ölçekte olduğu ve bu tepkilerin etkili olup olmadığı hakkında veri toplanmamıştır. Bunun için sadece düzenlemeyi yapan yetkililerin girdileri dikkate alınmış, onun karşısında yer alan gerçek ve tüzel kişilerin ve onların örgütlenmiş sivil toplum kuruluşlarının performansı hiç soruşturulmamıştır. Bu açıdan rapor eksik bir görüntü çizmektedir.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

•Paydaş katılımı konusundaki değerlendirmelerde ise birincil yasaların yapımında en yüksek puanı alan Meksika, en düşük puanı alan ise Japonya olup, Türkiye bu ölçekte OECD ülkeleri ortalaması civarında olup Norveç ve İsveç'in arasında bir konumdadır. İkincil düzenlemeler puanları itibarıyla en yüksek puanı alan yine Meksika ve en düşük puanı alan ise İrlanda olup, Türkiye yine orta düzeylerde ve Almanya ile Belçika arasında yer almaktadır. Türkiye'nin bu görüntüsü siyaset biliminde hiçbir siyasal katılma veya sivil toplum araştırmasında görülmeyen bir içeriktedir.

•Kamu düzenlemelerinden sorumlu olan yetkililere sorulan sorularda paydaşlarla temas için elektronik iletişim kanallarının mevcudiyeti, resmi belgelerde çevre etki değerlendirme raporu gibi belgelerin olup olmadığı v.b. sorulara alınan olumlu yanıtlar buradaki temas temelindeki altyapının varlığı hakkında bir bilgi vermektedir. Ancak, bu saptamaların fiili "paydaş angajmanı"na işaret ettiği çok şüphelidir. Bunun için kamu düzenlemelerinden etkilenen gerçek ve tüzel kişiler olarak tanımladığımız paydaşların kimler olduğunun saptanması kritik bir ölçüm sorunudur. Bu saptamanın nasıl yapıldığı OECD raporu için sunulan yanıtlarda (verilerde) belli değildir. Bu hususun ancak daha etraflıca araştırılmasıyla daha az geçerlilik sorunu olan verilere ulaşmak mümkün olacaktır.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Nihayet, uygulama sonrası etki değerlendirmelerine bakıldığında, hem birincil yasalar hem ikincil düzenlemeler konusunda en yüksek puana ulaşan ülkenin Avustralya ve en d şuk puana sahip olan ülkenin ise Yunanistan olduğu görülmektedir.
- Türkiye'nin ise Yunanistan'dan, birincil yasalarda bir sıra, ikincil düzenlemelerde ise  c sıra daha yukarıda olduğu görülmektedir.
- Düzenlemelerin uygulanmasından sonra ortaya çıkan etkiyi saptayan ve değerlendiren ülkelerde ekonomide iyi yönetişim puanlarının da yüksek olduğu, mutluluk raporu verilerine göre mutluluk düzeylerinin yüksek, yolsuzluk algılama indeksi verilerine göre de yolsuzluğun az olduğu ülkeler olduğu dikkate değerdir (Tablo 7).

Tablo 7: Kamu Politikalarının Kalitesi, İyi Yönetişim, Demokrasi Kalitesi, Mutluluk ve Yolsuzluk

Kamu Düzenlemelerinde Etki Değerlendirme Türleri	Sürdürülebilir Yönetişim Göstergeleri “Ekonomik Politikalar”	Sürdürülebilir Yönetişim Göstergeleri “Genel Politika Performansı”	Sürdürülebilir Yönetişim Göstergeleri “Genel Yönetişim”	Sürdürülebilir Yönetişim Göstergeleri “Demokrasi Kalitesi”	“Genel Olarak Demokrasi”	Dünya Mutluluk Raporu	Yolsuzluk Algısı İndeksi
RIA Birincil Yasalar	0,21	0,18	0,04	0,10	0,10	0,18	0,06
RIA İkincil Düzenlemeler	0,21	0,11	0,03	0,07	0,07	0,19	0,05
Uygulama Sonrası Değerlendirme Birincil Yasalar	0,39	0,26	0,26	0,17	0,17	0,41	0,29
Uygulama Sonrası Değerlendirme İkincil Düzenlemeler	0,36	0,22	0,28	0,14	0,14	0,44	0,27
Bileşik Paydaş Katılımı Puanları	0,17	0,09	0,10	0,16	0,16	0,11	-0,04

Kaynaklar: OECD 2015 Düzenlemelerin Etki Değerlendirmesi Göstergeleri Raporu verileri, Sustainable Governance Indicators 2015, World Happiness Report – 2015 ve Corruption Perceptions Index -2015 verileri kullanılarak hesaplanmış olan ikili Pearson product-moment korelasyon katsayılarıdır. Yolsuzluk indeksi değerleri yolsuzluk algısı az olan ülkeler için yüksek, çok olan ülkeler için ise düşük değerler olan kodlanmıştır.

Kamu Düzenleme Kalitesi ve Yaşam Düzeyi

- Burada ele aldığımız OECD 2015 Düzenlemelerin Etki Değerlendirmesi Göstergeleri Raporu'nun önemli bir girişim olduğunu ve 21. Yüzyılda h k metlerin yönetim ilkesi olarak BM tarafından kabul edilen iyi yönetişim ilkelerinin hayata geçirilmesi ve uygulamadaki sorunlarını algılama ve giderme açısından da önem taşıdığını vurgulamak isteriz.
- Ancak bu noktada durmak ve bu rapordaki veri ve bulguları geliştirmenin daha da gerçekçi ve etkin sonuçları olacağını d ş nememek için hiçbir sebep yoktur.

Dikkat ve Sabrınız için Teşekkür eder, Sorularınızı Beklerim.